

Anatomia humana

SANTA TERESA: UN LLIBRE SOBRE LA VIDA

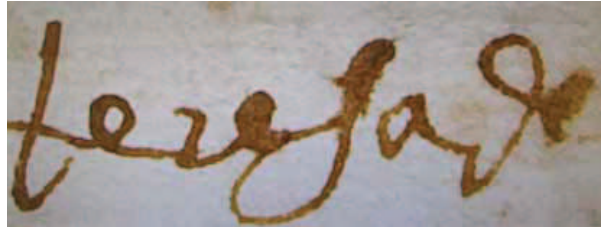
Jorge Bello

Aviu 15 d'octubre és dia de santa Teresa de Jesús, i em proposo de recordar-vos tan magnífica figura. I vull comentar-vos el «Libro de la Vida», que la Real Academia Española va publicar l'any passat.

Teresa de Cepeda y Ahumada (oportunament santa Teresa de Jesús o d'Àvila) va néixer el 28 de març de 1515, ara fa, per tant, cinc segles. En 1562 va fundar el primer convent de carmelites reformades, o descalces; i en 1567 va estendre la reforma a la branca masculina de l'orde del Carmel.

Va morir en 1582. Poc després, en 1588, ja sortien publicades tres de les seves obres: «Libro de la Vida», «Camino de Perfección» i «Castillo Interior» (o «Moradas») en un únic volum a cura del qual estava fra Lluís de Lleó.

❖ **EL LLIBRE DE LA VIDA** era el «libro grande» per a la santa, que el va escriure, amb gairebé 50 anys, en la solitud de una petita cel·la del monasteri de San José d'Àvila, entre 1563 i 1565. Era, de fet, la segona i definitiva redacció d'aquest llibre: n'havia acabat la primera a Toledo, al juny de 1562.

Signatura de santa Teresa (carta autògrafa, 08/04/1580)

☞ *Teresa explica que, molt malalta, havent-li fallit els metges de la Terra, s'encomanà als del Cel, i llavors guareix.*

Amb Teresa de Jesús, el misticisme occidental arriba al punt màxim, i alhora ella escriu de manera superlativa. Va començar a escriure perquè volia explicar-los, de la manera més exhaustiva que fos possible, als seus confessors, les mercès extraordinàries que Déu li concedia.

Volia tenir certesa que aquestes mercès eren realment divines, és a dir, que procedien de Déu, i no pas del Dimoni, tal com alguns, d'entrada, es temien, i que no eren pas tampoc simplement un fruit de la pròpia imaginació.

En el Llibre de la Vida, santa Teresa explica tant alguns fets exteriors com

nombrosos fets de la seva pròpia vida interior, que aquí són una mena de confessió, i aquí és fàcil endevinar l'influència de les «Confessions» de Sant Agustí.

Explica la pròpia conversió, i reflexiona sobre la nova vida que li va representar aquesta conversió. Explica que Déu la colma de gràcies i la condueix pel camí de l'oració.

❖ **A POC A POC**, el text apunta a més destinataris que els originals, i santa Teresa ara es dirigeix a totes les persones que es vulguin «engolinar de un bien tan alto», per tal que aquestes ànimes també facin el camí de l'oració i la meditació, i explica la naturalesa, el grau i els efectes de l'oració.

Amb un estil literari senzill, santa Teresa escrivia tal com llavors es parlava, i gairebé no feia servir signes de puntuació, i els impressors del segle XVI van puntuar el text com van poder, com van saber, sovint de manera

incorrecta.

Ara, corregida la puntuació per un especialista en puntuació literària del Segle d'Or espanyol, el Llibre de la Vida acaba de reeditar-se, i és una edició deliciosa. Es tracta de: «Santa Teresa de Jesús. Libro de la vida. Edición, estudio y notas de Fidel Sebastián Mediavilla». Real Academia Española: Madrid, 2014.

Amb la millor crítica i l'aval de la Real Academia Española, el llibre ofereix una lectura accessible i prou fecunda de l'original de santa Teresa, amb un nombre considerable de notes que volen complementar el text per tal que sigui encara més fàcil d'entendre, d'assumir, de gaudir-ne, d'aprofitar-lo.

Tinc l'honor de conèixer, i goso de dir que tinc una certa amistat amb l'autor d'aquesta revisió, i artífex de la reedició. Fidel Sebastián és filòleg, persona sàvia que sorpren per la humilitat amb la qual explica el què d'això monumental que va fer.

Proposo de considerar aquest llibre, però més aviat proposo de considerar la figura de santa Teresa com exemple de persona inquieta i alhora profundament reflexiva en l'oració i la meditació. Més enllà del fet de creure o no creure, és a dir, de tenir fe o de no tenir-ne, la vida i l'obra de Teresa són un exemple de saviesa i senzillesa.

bello.cat / jordibell@gmail.com

Es racó d'en cambreta

PRODUCTES

Gustau Juan Bnejam

Entre la immensa, inacabable, muntanya de coses transcendents que ens aclaparen i persones importants que volen salvar el món, que ens volen salvar, pobrets de nosaltres, de tard en tard els mitjans gosen a posar la mirada sobre la gent menuda, gent més normal, no tant, gens transcendents. Em referesc aquí als pensionistes, aquelles persones, avui multitud, que per diferents circumstàncies, la majoria per l'edat, han sortit ja del mercat del treball, que darrerament han estat protagonistes d'algunes pàgines de diaris, pel retard que duen en guanyar els viatges de l'Imserso.

I és que, segons hem pogut llegir, escoltar i veure, prop d'un milió d'aquests pensionistes fiaven haver començat a treure les maletes per preparar el seu viatge anual. Però, ai las! un milió de persones majors, per poc que pagui cada una d'elles i la part que hi aporta la caixa comuna, l'administració, són un pessic ben gros de milions, és un producte turístic ben gustós, un negoci

prou sucós. I, és clar, hi ben qualche d'enamorat que se'l rifa.

Els pensionistes poden esperar: primer hem de veure qui els passeja, on aniran a deixar els regalimets que encara deixen caure unes pensions que, de mica en mica, es van fent petites, ... En definitiva, els viatges de l'Imserso són un negoci que en quatre anys pot superar els mil milions d'euros; i açò són paraules majors.

❖ **I ÉS QUE AQUESTS VIATGES** no fan mal a ningú. Als beneficiaris, perquè poden viatjar a uns preus i unes condicions assequibles. Per a l'administració, perquè els estalvia alguns milions en subsidis d'atur i els augmenta una mica els ingressos. Als treballadors, que els allarga uns mesos els contractes de misèria que han aconseguit a principi de temporada. I, es clar, als empresaris, sobretot a les grans empreses que remuneren les cireres.

I ja se sap, la cosa més sagrada que hi ha avui són els negocis, que sembla que no necessitin justificació de cap casta, que no fa falta dir de què, que es concreten en productes, no importa quins i que acaben en diners, al preu que sigui, que serveixin per allò que serveixin, encara que no serveixin per res, tant se val, ja tenen prou valor per si mateixos.

☞ *Fins i tot aquelles coses que un temps consideràvem tan sagrades, tan màgiques, tan romàntiques: el paisatge, la cultura, un medicament ... tot avui és un 'producte'*

Fins i tot aquelles coses que un temps consideràvem tan sagrades, tan màgiques, tan romàntiques: el paisatge, la cultura, un medicament ... tot avui és un «producte», que té com a principal objectiu ésser simplement açò, ésser venut, com tantes altres coses, més enllà de la seva utilitat, més enllà de la seva durada, més enllà de la seva conveniència.

❖ **AIXÍ, FINS I TOT**, just fa uns dies, sentiem el nou vicepresident del govern balear, d'un partit d'esquerres, ecologista i preocupat per la cultura tot ell, fins i tot a ell li sentíem a dir que havíem de convertir el nostre patrimoni històric en un producte turístic.

I me podria semblar prou bé tot açò, sempre i quan el producte fos un respecteós també. I que posàssim per davant el medi ambient, el patrimoni històric, els medicaments i, evident-

ment, en aquest cas, les persones, els pensionistes; i el producte anàs darrer, en segon o tercer lloc.

Perquè n'hi ha que seguim creient que les coses primer han d'ésser allò que són, amb els seus valor, després que solen tenir un valor d'ús i, finalment que poden tenir un valor de canvi, per emprar una terminologia aristotèlica. No al revés, com és avui.